

This question paper contains 4 printed pages]

A—14—2018

FACULTY OF ARTS/COMMERCE/SCIENCE

B.A./B.Com./B.Sc. (First Year) (First Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

PALI (Second Language)

(निवडक गद्य व पद्य)

(MCQ & Theory)

(Monday, 8-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :-** (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) MCQ प्रश्नांना प्रत्येकी एक गुण आहे.
(iii) प्रश्नांच्या पुढील अंक गुण दर्शवितात.
(iv) प्रश्नांची उत्तरे स्विकृत माध्यमातून लिहा.

MCQ

1. बहुपर्यायी प्रश्न : 10
- (i) खुद्दकनिकायामध्ये एकूण किती ग्रंथ आहेत ?
- (a) 10 (b) 15
(c) 05 (d) 07
- (ii) 'सोपाक थेर' ही कविता कोणत्या ग्रंथातील आहे ?
- (a) धम्मपद (b) थेरीगाथा
(c) जातककथा (d) थेरगाथा
- (iii) भट्टाकूण्डलकेसा थेरी कोणत्या नगराची होती ?
- (a) राजगृह (b) वैशाली
(c) मगध (d) पाटलीपुत्र

P.T.O.

- (iv) तं जञ्जा वसलो होति। या गाथेचा अर्थ
 (a) तोच जातीने श्रेष्ठ होतो
 (b) तोच जातीने ब्राह्मण होतो
 (c) तोच जातीने वृषळ (नीच) होतो
 (d) वरील सर्व
- (v) अनाथपिण्डकाचे मुळ नाव काय आहे ?
 (a) अहिंसक (b) सुदत्त
 (c) सुनित (d) सोपाक
- (vi) तथागत बुद्ध आणि सच्चकाची भेट होते.
 (a) मगध (b) वेसालि
 (c) राजगृह (d) पाटलिपुत्र
- (vii) चक्कवात्ति सिंहनाद सुत्त कोणत्या वग्गातून घेतले आहे ?
 (a) महावग्ग (b) चुल्लवग्ग
 (c) पण्णासकवग्ग (d) पाथिकवग्ग
- (viii) पाली भाषेत एकूण किती वर्ग आहेत ?
 (a) 41 (b) 08
 (c) 48 (d) यापैकी नाही
- (ix) अहं गच्छामि। हे वाक्य कोणत्या काळतील आहे ?
 (a) भूतकाळ (b) भविस्सकाळ
 (c) वत्तमानकाळ (d) यापैकी नाही
- (x) 'स्वागत' या शब्दाचा संधीविग्रह करा :
 (a) सु + आगतं (b) स्वा + गतं
 (c) सो + गतं (d) स + वागतं

Theory

2. (अ) कोणत्याही एका गद्य उतान्याचे भाषांतर करा : 5

- (i) सन्ति, भो गोतम, एके समण ब्राह्मणा काय भावनानुयोग-मनुयुत्ता विहरन्ति, नो चित्तभावनं। फुसन्ति हि ते, भो गोतम, सारिरिकं दुक्खं वेदनं। भूतपुब्बं, भो गोतम, सारिरिकाय दुक्खाय वेदनाय फुट्टस्स सतो ऊरुक्खम्भोपि नाम भविस्सति, हृदयम्पि नाम फलिस्सति, उण्हम्पि लोहितं मुखतो उग्गमिस्सति, उम्मादम्पि पापुणिस्सति चित्तक्खेपं। तस्स खो एतं, भो गोतम, कायन्वयं चित्तं होति, कायस्स वसेन वत्तति। तं किस्स हेतू ? ति।
- (ii) तेन खो पन समयेन अनाथपिण्डको गहपति राजगहकस्स सेट्टिस्स भग्निपतिको होति। अथ खो अनाथपिण्डको गहपति राजगहं अगमासि केनचिदेव करणीयेन। तेन खो पन समयेन राजगहकेन सेट्टिना स्वातनाय बुद्धप्पमुखो सड्घो निमन्तितो होति। अथ खो राजगहको सेट्टि दासे च कम्मकारे च आणापेसि — 'तेन हि, भणे, कालस्सेव उट्टाय यागुयो पचथ, भत्तानि पचथ, सूपानि सम्पादेथ, उत्तरिभङ्गानि सम्पादेया' ति।

(ब) कोणत्याही एका पद्य गाथा समूहाचे अनुवाद करा : 5

- (i) दिस्वा पासाद छायायं चड्कमन्तं नरुत्तमं।
तत्थं नं उपसड्कम्म, वन्दिस्स पुरिसुत्तमं॥
एकसं चीवरं कत्वा, संहरित्वान पाणयो।
अनुचड्कमिस्सं विरजं, सब्ब सत्तानमुत्तमं॥
ततो पज्हे अपुच्छि मं, पज्हानं कोविदो विदू।
अच्छम्भी च अभीतो च, व्याकासिं सत्थुनो अहं॥

P.T.O.

- (ii) लूनकेसी पङ्कधरी, एकसाटी पुरे चरिं।
 अवज्जे वज्जमतिनी, वज्जे चावज्जदस्सिनी ॥
 दिवा विहारा निक्खम्म, गिज्झकूटम्हि पब्बते।
 अहसं विरजं बुद्धं, भिक्खुसङ्घपुरक्खतं ॥
 निहच्च जाणुं वन्दित्वा, सम्मुखा अज्जलिं अकं।
 'एहि भद्दे' ति मं अवच, सा मे आसुपसम्पदा ॥

3. (अ) कोणत्याही एका गद्याचे संदर्भासह अर्थ स्पष्ट करा : 5
 (i) इति एवरूपं अद्धमासिकम्पि परियायभक्तभोजनानुयोगमनुयुक्ता विहरन्ती' ति।
 (ii) कुसलानं, भिक्खवे, धम्मानं समादानहेतु एवमिदं पुज्जं पवड्ढति।
- (ब) कोणत्याही एका पद्याचे संदर्भासह अर्थ स्पष्ट करा : 5
 (i) तं जज्जा वसलो इति।
 (ii) धारेमि अन्तिमं देहं, अहो धम्मसुधम्मता' ति।
4. (अ) कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा : 5
 (i) वसलसुत्ताविषयी माहिती लिहा.
 (ii) चक्कवत्ति सिंहनादसुत्त स्पष्ट करा.
- (ब) कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा : 5
 (i) पालीतील वर्ण किती ? वर्णमाला स्पष्ट करा.
 (ii) पालीतील काव्याचे प्रकार सांगून उदाहरणासह प्रत्यय स्पष्ट करा.